

د مالیې وزارت

پنځم کال | ۱۴۶ کڼه | ۴ مخیزه

۱

د قیامت نښه

ژباړه: له اېوهریره رضي الله عنه څخه روايت دئ، چي رسول الله ﷺ وفرمايل: کله چي امانت ضايع کړل سي؛ نو د قیامت انتظار کوئ. يو چا وپوښتل: اي د الله رسوله! د امانت ضايع کول څه معنی لري؟
نو هغه ﷺ وفرمايل: کله چي واک او کار د داسي چا په غاړه واچول سي، چي اهل ئې نه وي؛ نو د قیامت انتظار کوئ.
[رواه البخاري ۵۹]

د افغانستان اسلامي امارت

(د مالیې وزارت د دعوت او ارشاد ریاست، له لوري)

د اګسټ ۲-۲۰۲۵ز.

د زمري ۱۱-۱۴۰۴ل

د صفر المظفر ۸-۱۴۴۷ل س

زموږ مالیه، زموږ هیواد، زموږ راتلونکی

سرمقاله

تحولات اقتصادی و تجاری در افغانستان

تحولات اقتصادی و تجاری به تغییرات عمده‌ای اشاره دارد که بر ساختار و عملکرد اقتصاد و تجارت تأثیر می‌گذارند. این تحولات نیاز به توجه و برنامه‌ریزی دقیق دارند تا کشورها بتوانند از فرصت‌ها بهره‌برداری کرده و چالش‌ها را مدیریت کنند. کنترل مرزها و مبارزه با قاچاق، ساخت زیربنایها و کاهش هزینه‌های تجارت، افزایش ارتباطات منطقه‌ای و جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی، تسهیل تبادلات تجاری، تقویت تجاری و همکاری‌های اقتصادی با همسایگان برنامه‌های است که بخاطر تحولات اقتصادی و تجاری باید مد نظر گرفته شوند. امارت اسلامی افغانستان در تلاش است تا با اجرای مجموعه‌ای از اقدامات، تحولات اقتصادی و تجاری را در کشور تسهیل کند. تحولات اخیر در زمینه اقتصادی و تجاری افغانستان نشان دهنده تغییرات مهمی است که می‌تواند تأثیرات عمیقی بر آینده این کشور داشته باشد. کشف و ضبط (۲۶۴) کیلوگرام زعفران ایرانی قاچاق در هرات، آغاز ساخت خط آهن قندهار-هرات و کاهش تعرفه‌های تجاری میان امارت اسلامی افغانستان و کشورهای همسایه، تماماً نشان دهنده تحولاتی هستند که می‌توانند به بهبود وضعیت اقتصادی افغانستان کمک کنند. کشف زعفران قاچاق و وضوح نشان دهنده چالش‌های موجود در کنترل مرزها و مبارزه با قاچاق کالا است. این موضوع نه تنها به امنیت اقتصادی کشور آسیب می‌زند، بلکه می‌تواند بر شهرت محصولات باکیفیت کشور‌های دیگر نیز تأثیر منفی بگذارد. در عین حال، این رویداد می‌تواند به عنوان یک زنگ خطر برای مقامات محلی تلقی شود تا اقدامات بیشتری برای پیشگیری از قاچاق انجام دهند. از سوی دیگر، آغاز ساخت خط آهن قندهار-هرات در ولایت نیمروز یک گام مثبت در جهت کاهش هزینه‌های تجارت و افزایش فرصت‌های شغلی است. این پروژه می‌تواند به بهبود ارتباطات منطقه‌ای و تسهیل تبادلات تجاری کمک کند. با توجه به موقعیت جغرافیایی افغانستان، توسعه زیرساخت‌ها می‌تواند به جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی و رشد اقتصادی بیشتر منجر شود. کاهش تعرفه‌های تجاری میان امارت اسلامی افغانستان و کشور‌های همسایه نیز حائز اهمیت است. این مسئله می‌تواند به تسهیل صادرات و واردات کالاهای اساسی کمک کند و در نتیجه به بهبود وضعیت معیشتی مردم کمک خواهد کرد. با کاهش تعرفه‌ها، فرصت‌های جدیدی برای دهاقین و تولیدکنندگان داخلی به وجود خواهد آمد تا بتوانند محصولات خود را به بازارهای خارجی عرضه کنند. به‌طور کلی، تحولات اخیر در افغانستان می‌تواند نویدبخش یک دوره جدید از رشد و توسعه اقتصادی باشد، اما برای رسیدن به این هدف، نیاز به برنامه‌ریزی دقیق، همکاری‌های بین‌المللی و پابندی به اصول تجارت منصفانه و قانونی می‌باشد.

با احترام

اداره

د هرات په گمرک کي د (۲۶۴) کيلو گرامه ايراني قاچاقي زعفرانو له وارداتو څخه مخنيوی وسو

د هرات گمرک د گدام او تشرېح برخي کارکوونکو په يوې وارداتي محموله کي (۲۶۴) کيلو گرامه ايراني زعفران ونيول، چي قاچاق کوونکو غوښتل په قاچاقي ډول ئې افغانستان ته راوړي. ياد نيول سوي ايراني زعفران، چي په ډېر مهارت سره په يو يخچالي موټر کي ځای پر ځای سوي ول، قاچاق کوونکو غوښتل، چي بيرته ئې د افغانستان د زعفرانو په نوم بهرنيو هيوادونو ته صادر کړي. د يادولو وړ ده، چي نيول سوي زعفران او تورن کسان به د نورو اجراآتو له پاره اړوندو ارگانونو ته ور وپېژندل سي.

د هیواد د گمرکونو مسئولینو د افغانستان اسلامي امارت له رئیس الوزراء سره وکتل

د هیواد د گمرکونو رئیسانو د مالیې وزیر الحاج ملا محمد ناصر اخوند او د گمرکونو لوی رئیس الحاج مولوي محمد حامد احمد په شتون کي د افغانستان اسلامي امارت له رئیس الوزراء محترم الحاج ملا محمد حسن اخوند سره وکتل. په پیل کي د مالیې وزیر د افغانستان اسلامي امارت رئیس الوزراء ته په ښه ډول د ورځنیو چارو د تر سره کولو په اړه ډاډ ورکړ او ورپسې د گمرکونو د رئیسانو په استازیتوب د گمرکونو لوی رئیس وویل، چي گمرکي عواید ورځ تر بلې د زیاتېدو په حال کي دي او په پوره شفافیت سره بیت المال ته سپارل

د باغ بالا په سیمه کي د تفریحي پارک جوړولو تړون لاسلیک سو

په پانگوني سره د (۲۰) کلونو له پاره منظور سوی، چي (۲) کاله به ئې د ودانیزو چارو موده او (۱۸) کاله به ئې د گټي اخیستني موده وي. د شرکت دگټي اخیستني په موده کي ئې له ناخالصو عوایدو څخه د امارت ونډه (۳۱) سلنه او د شرکت ونډه (۶۹) سلنه ټاکل سوې ده. د یادوني ده، چي د دغه تفریحي پارک په جوړولو سره به د کابل ښار په سمسورتیا سربېره، یو شمېر هیوادوالو ته د کار زمینه هم برابره او د ملي عوایدو په کچه کي به زیاتوالی راسي.

د هیواد په څلورو گمرکونو کي د نږدې (۵) میلیونه افغانیو په ارزښت د سړو خونو د بیارغوني پروژه پیل سوه

د یادولو ده، چي د مالیې وزارت له لوري د هیواد د گمرکونو عصري کول، بیارغوني او سوداگرو ته د لا ډېرو اسانتیاوو د رامنځته کولو په موخه پېلابېلي پراختیايي پروژې پلي سوي او یو شمېر ئې د پلي کېدو په حال کي دي.

د آقینې گمرک د موټرونو تمځای جوړ او گټي اخیستني ته وسپارل سو

۴

د روان مالي کال په لومړنۍ ربعه کي د گمرکي چارو تخنیکي ارزونه وسوه

۴

د چارو د لا همغږۍ په موخه د اداري معینیت د رهبرۍ ناسته وسوه

۴

یک مقدار مواد خوراکی تاریخ تیر در گمرک سرحدی اسلام قلعه حریق گردید

۴

جرمي او تور اقتصاد

۴

افغانستان او پاکستان تر اوږدې مودې انتظار وروسته د «ترجېحي سوداگرۍ» تړون لاسلیک کړ

۴

تېره اوونۍ د هيواد په بېلابېلو ولايتونو کي زياته اندازه قاچاقي توکي نيول سوي دي

د ماليې وزارت د گمرکونو لوی ریاست د گرځنده څارني کارکوونکو تېره اوونۍ د فراه، کندهار، نیمروز او هلمند ولایتونو په بېلابېلو سیمو کي په زیاته اندازه قاچاقي توکي نیولي دي، چي قاچاق کوونکو غوښتل له گمرکي محصول پرته ئې په قاچاقي ډول افغانستان ته وارد کړي. په نیول سویو توکو کي (۹۱۷۸) کیلو گرامه چاکلېټ، (۱۵۲۱۲) کیلو گرامه انساني طبي درمل، (۴۷۶۵) کیلو گرامه زراعتي درمل، (۳۶۰۰) کیلو گرامه ښېښه یي مردکۍ، (۱۷۵۰) کیلو گرامه اوږه، (۸۴۲) کیلو گرامه د چلم ميوه، (۱۸۰) کیلو گرامه نوې البسه، (۱۵۰) کیلو گرامه د ډېگ مساله، (۱۰۰) کیلو گرامه انرژي باب، (۱۲۱) کیلو گرامه رُب، (۹۰) کیلو گرامه پلاستيکي کڅوړي، (۸۰) کیلو گرامه شامپو، (۶۲) کیلو گرامه تش کارتونه، (۳۰) کیلو گرامه ملایي او (۲۲) عرادي موټرسایکلونه شامل دي. نیول سوي توکي او تورن کسان د نورو اجراآتو له پاره اړوندو گمرکونو ته سپارل سوي دي. د یادوني وړ ده، چي د مالیې وزارت د گرځنده څارني کارکوونکي په ټول هیواد کي گرځنده څارنه کوي او هیچا ته اجازه نه ورکوي، چي ممنوعه او قاچاقي توکي ولېږدوي.

برای فارغان برنامه آموزشی بخش مالی و حسابی لوح تقدیر و تصدیقنامه اهداء گردید

ریاست عمومی خزاین وزارت مالیه برای مسئولین مالی و حسابی واحد های بودجوی که از برنامه آموزشی بخش مالی و حسابی فارغ گردیده بودند، طی مراسمی تصدیقنامه و لوح تقدیر اهداء نمودند. در این مراسم حاجی عبدالقدیر احمد معین مالی، نصرت الله محمود رئیس عمومی خزاین، حبیب الله حبیب سباوون رئیس اجرائیه ریاست عمومی بودجه، مولوی عبدالهادی سیف الخالد رئیس دعوت و ارشاد و شماری دیگر از مسئولین اشتراک داشتند. رئیس عمومی خزاین در مورد هدف و دستاوردهای برنامه آموزشی صحبت نموده افزود، واحد های بودجوی در بخش مالی با مشکلات زیادی روبرو بود و بخاطر رفع این مشکلات برنامه های متعددی راه اندازی گردید. لله الحمد این برنامه ها مفید و مثبت تمام شده و مشکلات و نواقص رفع گردید. معین مالی وزارت مالیه طی سخنانش گفت، آگاهی و دانش یک امر مهم برای همه امور است. اسلام در کنار آگاهی و دانش به مهارت های عملی نیز تأکید می کند زیرا مهارت های مسلکی به افراد این امکان را می دهد که به جامعه خود خدمت کنند و نیاز های آنان را برآورده سازند. پس به این برنامه اکتفا نکرده و از هر طریق ممکن مهارت های خود را ارتقاء دهید. رئیس اجرائیه ریاست عمومی بودجه ملی طی سخنانش گفت: بخش مالی به عنوان یکی از ارکان اصلی هر نظام اقتصادی، نقش حیاتی در توسعه، ثبات و رشد اقتصادی ایفاء می کند. آنچه را آموخته اید بخاطر جلوگیری از ضایعات و تأمین شفافیت هرچه بیشتر به همکاران تان انتقال دهید رئیس مالی و حسابی وزارت تحصیلات عالی به نمایندگی از اشتراک کنندگان برنامه آموزشی از دست اندرکاران برنامه متذکره اظهار امتنان نموده افزود که ما طی (۱۵) روز چیزهای زیاد را آموختیم که برای نظم امور مالی و تأمین شفافیت نقش اساسی دارند. وی خواستار ادامه همچون برنامه ها گردید. در اخیر مراسم برای برگذارکننده گان و مسئولین مالی و حسابی واحد های بودجوی که این برنامه آموزشی را به موفقیت به پایان رسانیده بودند، لوح تقدیر و تصدیقنامه اهداء گردیده و مراسم با دعای خیر اختتام یافت.

د صفر المظفر ۸-۱۴۴۷هـ ل س

د زمري ۱۱-۱۴۰۴هـ ل

د اگسټ ۲-۲۰۲۵ز

پنځم کال | ۱۴۶ کبڼه | ۴ مخيزه

۲

د آقینې گمرک د موټرونو تمځای جوړ او گټي اخیستني ته وسپارل سو

د موټرونو دا تم ځای په یوه مهال د (۹۰) بار وړونکو موټرونو د درېدو ظرفیت لري، چي له دې وروسته به موټر چلوونکو، سوداگرو او د سوداگریزو توکو د تشرېح په برخه کي د گمرک کارکوونکو ته گټي اسانتیاوي رامنځته سي. د یادوني وړ ده، چي د دې پروژې لگښت د مالیې وزارت له پراختیایي بودیجې څخه ورکول سوی او چاري ئې هم د یوه افغاني شرکت له لوري په نږدې یوه کال کي بشپړي سوي دي.

د ماليې وزارت د گمرکونو لوی ریاست د فاریاب ولایت د آقینې گمرک د موټرونو تمځای د نږدې (۲۹) میلیونه افغانیو په ارزښت جوړ او گټي اخیستني ته وسپاره. د موټرونو دغه تمځای، چي په (۵.۵) جریبه ځمکه کي جوړ سوی او په اساسي ډول پکښې کانگرېټ اچونه سوې ده، ترڅنگ ئې شنه ساحه، د اوبو اساسي ویالې او د برېښنا سیستم هم لري.

د روان مالي کال په لومړنۍ ربعه کي د گمرکي چارو تخنیکي ارزونه وسوه

وزن په اړه غونډي ته بشپړ معلومات وړاندي سول. همدارنگه د چارو د لا پرمختگ په موخه د ولایتي گمرکونو د مسئولینو ستونزي او وړاندیزونه واورېدل سول، چی د رهبرۍ له لوري د ستونزو د حل ډاډ ورکړل سو.

د بهرني ترانزېټ، د تخلف د مخنیوي او د پرچون توکو په برخو کي د سته ستونزو یادونه وکړه او په دې اړه ئې د گمرکونو مسئولینو ته اړیني سپارښتني وکړې. ورپسې د گمرکونو لوی ریاست د پلان جوړوني، پالیسی، څارني او ارزوني ریاست له لوري د روان کال په لومړنۍ ربعه او د همدې کال د غبرگولي په میاشت کي په گمرکونو کي د تر سره سویو فعالیتونو په تړاو ټولیز راپور وړاندي سو؛ په یاده موده کي د عوایدو راټولېدو، د هیواد په ټولو گمرکونو کي د تر سره سوي سوداگرۍ، د وارداتي توکو گمرکي ارزښت او د سوداگریزو محمولو د شمېر او ثبت سوي

د گمرکونو او عوایدو معین الحاج مفتي عبدالمتین سعید په مشرۍ د روان (۱۴۰۴هـ ل) کال په لومړنۍ ربعه کي په گمرکونو کي د تر سره سویو چارو د تخنیکي ارزوني ناسته د یاد معینیت د غونډو په تالار کي وسوه. په دې ناسته کي د گمرکونو لوی رئیس مولوي محمد حامد احمد، د گمرکونو لوی ریاست تخنیکي او عملیاتي مرستیالانو، یو شمېر رئیسانو، آمرینو او د ویډیو کنفرانس له لاري د ولایتي گمرکونو مسئولینو گډون کړی وو. په پیل کي د گمرکونو او عوایدو معین د ولایتي گمرکونو د مسئولینو له صادقانه کړنو څخه مننه وکړه. نوموړي

د چارو د لا همغږۍ په موخه د اداري معینیت د رهبرۍ ناسته وسوه

او بدلون په موخه ترسره کېږي، چي دغه لړۍ به په راتلونکي کي هم دوام ومومي.

سافټوېر ډیویلپر د ورکړي پر څرنګوالي، د کارکوونکو د ظرفیت لوړوني په موخه د آی ټي تخنیکي کورسونو د جوړولو، په وزارت کي دننه د امتحاناتو د کمېټې پر جوړولو او په پاکستان هیواد کي د امارتي املاکو لوی ریاست اړوند د افغان بلډینګ ودانۍ په تړاو هر اړخیز بحث او یو شمېر اړیني پرېکړي وسوې. هېره دي نه وي، چي د مالیې وزارت اداري معینیت د رهبرۍ ناستي د چارو د لا مثبت اغېز

د مالیې وزارت د اداري معین مولوي دوست محمد مخلص په مشرۍ او د اړوندو رئیسانو په گډون د رهبرۍ ناسته د یاد معینیت د غونډو په تالار کي وسوه. په دغه ناسته کي د وزارت مرکزي او ولایتي برخو د معتمدینو د تضمین او معاش، د اپیکو او معلوماتي ټکنالوژۍ ریاست ته د پروژو د نیازمندۍ وړاندي کولو او مشخصاتو د غوښتني، له تخنیکي ریاستونو پرته نورو ریاستونو ته د

د ماليې وزارت د شکایتونو اورېدو آمریت (۲۶) شکایتونو ته رسېدنه کړې

اورېدو آمریت به له ارزوني وروسته دغو شکایتونو ته په شفاف او ټاکلي وخت رسېدنه وکړي. د اپیکو شمېرې: ۰۲۰۲۹۲۴۲۳۳/۰۲۰۲۹۴۱۹۰ وټس اپ نمبر: ۰۷۴۵۷۶۵۷۵۶

برېښنالیک: Officialcomplaints@mof.gov.af

وټس اپ نمبر:

۰۷۴۵۷۶۵۷۵۶

امله د دغي ادارې له خوا بې بنسټه گڼل سوي دي. له دې جملې (۱۱) شکایتونه د وټس آپ له لاري، (۴) د تلیفون له لاري او (۱۰) شکایتونه په حضوري بڼه له دې آمریت سره شریک سوي دي، چي یاد شکایتونه د املاکو، تدارکاتو، مالي او منځکۍ په برخو کي ول، چي د دغه آمریت له لوري پر وخت رسېدنه ورته سوې ده. د یادوني وړ ده، چي ټول هیوادوال کولای سي، چي د مالیې وزارت د بېلابېلو څانگو په څانگړې توگه د عوایدې سرچینو او د گومارني په برخه کي د اصلاحاتو په تړاو خپل شکایتونه، وړاندیزونه او نظریات د برېښنالیک، وټس آپ، تلیفون، په حضوري بڼه او یا د شکایتونو د صندوق له لاري له دغه آمریت سره شریک کړي، چي د شکایتونو د

د ولایتي گمرکونو له مسئولینو سره مشورتي ناسته وسوه

لازمي همغږۍ په رامنځته کولو، په گمرکونو کي سوداگرو ته د لازمو اسانتیاوو برابرولو، په هیواد کي د سوداگرۍ پر لا ودي، د هیواد په گمرکونو کي د پراختیایي پروژو پر پلي کېدو، له گمرکي سرغړونو څخه پر مخنیوي، د کارکوونکو د وړتیا پر لوړولو او یو شمېرو نورو اړوندو موضوعاتو بحث او سلا مشورې وسوې او په تړاو ئې لازمي پرېکړي وسوې. د یادولو وړ ده، چي په دې ناسته کي د ولایتي گمرکونو ستونزي هم واورېدل سوې، چي د گمرکونو لوی ریاست د رهبرۍ له لوري د ژر حلولو ډاډ ورکړ سو.

وکړه. نوموړي د چارو د ښه والي په موخه د مسئولینو ترمنځ د مشورو، د سوداگرو او کارکوونکو د ستونزو اورېدو او پر خپل وخت سره د دوی ستونزو ته د رسېدني، په جدیت سره د احکامو او فرامینو د پلي کېدو، د ملي عوایدو له ضایع کېدو څخه د مخنیوي او د خپلو کارکوونکو له چارو څخه د څارني په برخو کي د ولایتي گمرکونو مسئولینو ته سپارښتني وکړي. ور پسې د تېر کال د مشورتي ناستي موضوعات و ارزول سول او همدارنگه د سوداگریزو توکو د چټکو طی مراحلو له پاره له اړوندو ادارو سره د

د مالیې وزارت د گمرکونو او عوایدو معین الحاج مفتي عبدالمتین سعید په مشرۍ د ولایتي گمرکونو له مسئولینو سره د گمرکي چارو د لا ښه والي په موخه مشورتي ناسته د یاد معینیت د غونډو په تالار کي وسوه. په دې ناسته کي د گمرکونو لوی رئیس الحاج مولوي محمد حامد احمد، د گمرکونو لوی ریاست مرستیالانو، رئیسانو او د ولایتي گمرکونو مسئولینو گډون کړی وو. په پیل کي د گمرکونو او عوایدو معین په صادقانه ډول د چارو د تر سره کولو او د خپلمنځي همغږۍ په را منځته کېدو د ولایتي گمرکونو له مسئولینو مننه

ریاست دعوت و ارشاد نشست هماهنگی را برای مسئولین وزارت مالیه دایر نمود

دعوت ارشاد و شماری از مسئولین دیگر اشتراک داشتند. آمر هماهنگی ادارات مرکزی و ولایتی ریاست دعوت و ارشاد در سخنان این نشست گفت، که هدف از برگزاری این نشست حفظ اسرار به مثابه یک امانت، پرهیز از غفلت و عملی کردن حکم رهبری امارت اسلامی افغانستان می باشد. با راز داری، اعتماد افزایش یافته و خطرات اداری کاهش می یابد. رئیس دعوت و ارشاد ریاست عمومی استخبارات طی سخنانش گفت، حفظ اسرار یکی از اصول اساسی حکمرانی و کلیدی ترین فضایل اخلاقی محسوب میشود.

ریاست دعوت و ارشاد وزارت مالیه به اساس حکم مؤرخ (۲۶۲۴/۳۵۴) مؤرخ (۱۴۴۶/۵/۲۳) عالیقدر امیرالمومنین (حفظه الله) و تصمیم دهمین نشست دعوت و ارشاد، نشست اصلاحی را پیرامون "رازداری" برای آمرین و مدیران اداری و اجرائیه ریاست های مرکزی این وزارت دایر نمود. در این نشست مفتی محمود الحسن عزیزی، رئیس دعوت و ارشاد ریاست عمومی استخبارات، مولوی عبدالهادی سیف الخالد، رئیس دعوت و ارشاد، مولوی وصیف احمد احمدی، آمر هماهنگی ادارات مرکزی و ولایتی ریاست

عبدالجبار وحدت
د ملي بودیچې عمومي رئیس

جرمي او تور اقتصاد

اوونیزه

- د عامه خدماتو ټکنې کېدل
- د ولس او دولت تر منځ فاصله رامنځته کېدل
- د قانون د تطبیق مخنیوی
- د ټولنیز باور کمښت
- د شخړو زیاتوالی
- د بې وزلۍ زیاتېدل
- د قانوني اقتصاد خرابېدل

حل لاري(د جرمي او تور اقتصاد په وړاندي

مبارزه):

- شرعي پوهاوی او وعیدونه بیانول
- د شفافي ادارې رامنځته کول
- د اقتصادي فرصتونو برابرول
- د قانون جدي تطبیقول
- د جرمي اقتصاد د عاملینو سخت مجازات کول
- مالي سیستمونه داسي جوړول، چي د فساد کچه په مراتبو راتیټه کړي
- ټولي هغه صرافی چي د تور او جرمي اقتصاد په رامنځته کېدو کي رول لري، جدي څارل او فعالیتونه ئې محدودول
- د هر ډول فساد په وړاندي جدي مبارزه کول.
- محدودول
- د هر ډول فساد پر وړاندي جدي مبارزه کول.

د جرمي او تور اقتصاد د رامنځته کېدو لاملونه:

- حکومتي فساد.
- د الله ج څخه د وېري کموالی
- د پوهي نه شتون
- اوږدمهاله جگړې
- اقتصادي نا برابري
- د مفسدینو د مجازاتو نه شتون
- د قانون حاکمیت کمزورتیا
- د جرمي او تور اقتصاد زیانونه /پایلي:**
- د ملي اقتصاد متضرر کېدل
- د ملي عوایدو کموالی

ما د لیکنې په پیل کي هم اشاره کړي ده، چي دا دواړه اصطلاحات په خپلو کي متفاوت دي، البته ځیني مشترکات هم لري، لکه دواړه د قانون خلاف فعالیتونه دي، همدارنګه جرمي اقتصاد هغه فعالیتونه، چي په ښکاره ډول د قانون خلاف وي او جرم ګڼل کېږي او تور اقتصاد هغه فعالیتونه دي، چي له دولته پټ وي، خو حتماً ممکن جرم ونه ګڼل سي. په جرمي اقتصاد کي ټول فعالیت غیر قانونی وي او د مالیې په ورکړه هم قانوني نه سي بلل کېدلای؛ مګر په تور اقتصاد کي قانوني تولید او محصول وي خو مقررات نه مراعاتوي (مالیه نه ورکوي). په جرمي اقتصاد کي د نا قانونه عوایدو لاسته راوړل هدف وي؛ مګر په تور اقتصاد کي د عوایدو زیاتول هدف وي. ستونزه دا وي چي له مالیې فرار کوي، د جرمي اقتصاد ښې بېلګي: جرم، انساني قاچاق، حرام کاروبارونه کېدلای سي او د تور اقتصاد ښه بېلګه: نا ثبتي سوي فابریکې کېدلای سي. په لنډ ډول ویلی سو، چي هر جرمي اقتصاد تور اقتصاد دئ، مګر هر تور اقتصاد جرمي اقتصاد نه دئ، شراً او قانوناً یوه ته هم اجازه ځکه نسته چي د شریعت، عامه مصالحو او په لویه کي د ملي اقتصاد په ګټه نه دي، یاد فعالیتونه هم د شخص او هم ملي اقتصاد متضرروي.

جرمي او تور اقتصاد دوه بېلابېل اصطلاحات دي، مفهومونه ئې هم جلاجلا دي، مګر معمولاً په ډېریو بحثونو کي دا الفاظ مترادف کارول کېږي، په لویه کي ویلای سو، چي دواړه د ملي اقتصاد او فردي اقتصاد په زیان دي. جرمي اقتصاد ټول هغه غیر قانوني فعالیتونه په ځان کي رانغاړي، چي د قانون خلاف تر سره کېږي او د دولتونو له کنټرول، مالیاتو له ورکړي او رسمي احصایوي راپورونو څخه بهر وي، چي په دې کي انساني قاچاق، توري پیسې وینځل، نشه یي توکو کاروبار او د فساد تقریباً (۱۴) پیژندل سوي ډولونه شامل دي. جرمي اقتصاد د رسمي اقتصاد په وړاندي یو موازي سیستم دئ، چي د دولتونو ثبات ګواښي او حاکمیت کمزوری کوي. او تور اقتصاد هغه غیر رسمي او غیر قانوني اقتصادي فعالیتونه دي، چي د دولت له مقرراتي، مالیاتي او احصایوي نظام څخه بهر ترسره کېږي. ممکن یو څوک قانوني محصول تولید کړي؛ خو د قانون خلاف تر سره کېږي؛ لکه: (د مالیاتو نه ورکول، ناقانونه سوداګري او کارګر استثمار). تور اقتصاد د دولت عوایدو ته تاوان رسوي او ټولنیز عدالت او رویتیا زیانمنوي.

د تور او جرمي اقتصاد تر منځ توپیرونه:

یک مقدار مواد خوراکی تاریخ تیر در گمرک سرحدی اسلام قلعه حریق گردید

به مقدار (۱۷،۵) تن مواد خوراکی تاریخ تیر شده در گمرک سرحدی اسلام قلعه ولایت هرات، با هماهنگی ادارات ولایتی، که در هنگرهای گمرک متذکره موجود بود، با حضور داشت نمایندگان با صلاحیت ادارات مربوطه حریق گردید.

اعلانات داوطلبی

اعلان داوطلبی	دعوت به داوطلبی	اعلان داوطلبی	دعوت به داوطلبی
وزارت مالیه امارت اسلامی افغانستان از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت می نماید تا در داوطلبی پروژۀ (تهیه و تدارک کارتریج برای گمرکات) دارای نمبر تشخیصیه NCB/G/۱۴۰۴-MOF ۱۳۹۹ که به روش داوطلبی باز داخلی صورت میگیرد اشتراک نموده و شرطنامه را به لسان دری و پشتو از آدرس ذیل مطابق شرایط سند طی مراحل و درج شرایط بیع بالتقسیط، قانون عقود اجراء میگردد بدست آورند. جلسه قبل از آفرگشایی: تاریخ ۱۱/ اسد/۱۴۰۴ ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر می باشد. تاریخ مشخص آفرگشایی: تاریخ ۱۶/ اسد/۱۴۰۴ ساعت ۰۹:۰۰ قبل از ظهر می باشد. رهن/ تضمین آفر : به مبلغ ۱،۵۰۰،۰۰۰ (یک میلیون و پنجمصد هزار) افغانی می باشد. آدرس: ریاست تدارکات، وزارت مالیه، پشتونستان وات، کابل، افغانستان شماره تماس دفتر: ۰۲۰۲۹۲۴۱۵۶	وزارت مالیه امارت اسلامی افغانستان از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در داوطلبی پروژۀ (اعمار دیوار احاطوی و ترمیم پوسته امنیتی مستوفیت ولایت نورستان) دارای نمبرتشخیصیه MOF/۱۴۰۴/NCB/W-۱۸۹۸ که به روش داوطلبی باز داخلی صورت میگیرد اشتراک نموده و شرطنامه را به لسان دری و پشتو از آدرس ذیل مطابق شرایط سند طی مراحل و درج شرایط بیع بالتقسیط و قانون عقود اجراء میگردد بدست آورند. تاریخ مشخص جلسه قبل از داوطلبی: تاریخ ۱۲/اسد/۱۴۰۴ ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر میباشد. تاریخ مشخص آفرگشایی: تاریخ ۱۸/ اسد/۱۴۰۴ ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر میباشد. (رهن) تضمین آفر : به مبلغ ۲۸۰،۰۰۰ (بیست هشت هزار) افغانی میباشد. آدرس: آمریت ترتیب اسناد تدارکاتی و آفرگشایی، ریاست تدارکات، وزارت مالیه اداره وزارت مالیه شماره تماس دفتر: ۰۲۰۲۹۲۴۱۵۶	ریاست عمومی املاک امارتی وزارت مالیه دوکاکین و یک باب موترشونی ذیل واقع سمت جنوب دروازه نساجی بگرامی جوار سرک عمومی مربوط ناحیه ۱۶ شهر کابل را به شکل آفر سرسته طور جداگانه به اعلان داوطلبی میسپارد، مدت (۲) سال. ۱. یک باب دوکان نمبر ۱ به مساحت ۲۱،۱۲ مترمربع واقع سمت جنوب دروازه نساجی بگرامی جوار سرک عمومی مربوط ناحیه ۱۶ شهر کابل به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۸۰۰۰) افغانی. ۲. یک باب دوکان نمبر ۲ به مساحت ۴۵،۲۴ مترمربع واقع سمت جنوب دروازه نساجی بگرامی جوار سرک عمومی مربوط ناحیه ۱۶ شهر کابل به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۹۰۰۰) افغانی. ۳. یک باب دوکان نمبر ۳ به مساحت ۳۷،۱۲ مترمربع واقع سمت جنوب دروازه نساجی بگرامی جوار سرک عمومی مربوط ناحیه ۱۶ شهر کابل به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۸۰۰۰) افغانی. ۴. یک باب دوکان نمبر ۴ به مساحت ۳۷،۱۲ مترمربع واقع سمت جنوب دروازه نساجی بگرامی جوار سرک عمومی مربوط ناحیه ۱۶ شهر کابل به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۱۲۰۰) افغانی. ۵. یک باب دوکان نمبر ۵ به مساحت ۳۷،۱۲ مترمربع واقع سمت جنوب دروازه نساجی بگرامی جوار سرک عمومی مربوط ناحیه ۱۶ شهر کابل به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۸۰۰۰) افغانی. ۶. یک باب دوکان نمبر ۶ به مساحت ۳۹،۴۴ مترمربع واقع سمت جنوب دروازه نساجی بگرامی جوار سرک عمومی مربوط ناحیه ۱۶ شهر کابل به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۱۱۰۰۰) افغانی. ۷. یک باب دوکان نمبر ۷ به مساحت ۳۹،۴۴ مترمربع واقع سمت جنوب دروازه نساجی بگرامی جوار سرک عمومی مربوط ناحیه ۱۶ شهر کابل به کرایه ابتدائی ماهان مبلغ (۱۱۰۰۰) افغانی. ۸. یک باب دوکان نمبر ۸ به مساحت ۴۰،۶۰ مترمربع واقع سمت جنوب دروازه نساجی بگرامی جوار سرک عمومی مربوط ناحیه ۱۶ شهر کابل به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۱۵۰۰۰) افغانی. ۹. دوکان نمبر ۹ و ۱۰ به مساحت ۱۴،۶۵ مترمربع واقع سمت جنوب دیوار نساجی بگرامی جوار سرک عمومی مربوط ناحیه ۱۶ شهر کابل به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۱۶۰۰۰) افغانی. ۱۰. دوکان و گدام بنام نمبر ۱۲ و ۱۱ به مساحت ۵۸،۹۸ مترمربع واقع سمت جنوب دروازه نساجی بگرامی جوار سرک عمومی مربوط ناحیه شهر کابل به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۱۸۰۰۰) افغانی. ۱۱. یک باب دوکان نمبر ۱۳ به مساحت ۴۱،۷۸ مترمربع واقع سمت جنوب دروازه نساجی بگرامی جوار سرک عمومی مربوط ناحیه ۱۶ شهر کابل به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۱۰۰۰۰) افغانی. ۱۲. دوکان نمبر ۱۴ و ۱۵ به مساحت ۸۳،۵۲ مترمربع واقع سمت جنوب دروازه نساجی بگرامی جوار سرک عمومی مربوط ناحیه ۱۶ شهر کابل به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۲۰۰۰۰) افغانی. ۱۳. یک باب دوکان نمبر ۱۶ به مساحت ۴۱،۷۶ مترمربع واقع سمت جنوب دروازه نساجی بگرامی جوار سرک عمومی مربوط ناحیه ۱۶ شهر کابل به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۱۰۰۰۰) افغانی. ۱۴. یک باب دوکان نمبر ۲۱ به مساحت ۳۷،۱۲ مترمربع واقع سمت جنوب دروازه نساجی بگرامی جوار سرک عمومی مربوط ناحیه ۱۶ شهر کابل به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۷۹۰۰) افغانی. ۱۵. موترشونی به مساحت ۲۷۵،۳۳ مترمربع واقع سمت جنوب دروازه نساجی بگرامی جوار سرک عمومی مربوط ناحیه ۱۶ شهر کابل به کرایه ابتدائی ماهانه مبلغ (۴۴۸۰۰) افغانی. کوردینات(جی.بی.اس.نمبر) ۶۹،۲۴۷۲۵۵۴۹ ۳۴،۵۰۳۳۳۲۶۶	وزارت مالیه امارت اسلامی افغانستان از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در داوطلبی پروژۀ (اعمار دیوار احاطوی و ترمیم پوسته امنیتی مستوفیت ولایت نورستان) دارای نمبرتشخیصیه MOF/۱۴۰۴/NCB/W-۱۸۹۸ که به روش داوطلبی باز داخلی صورت میگیرد اشتراک نموده و شرطنامه را به لسان دری و پشتو از آدرس ذیل مطابق شرایط سند طی مراحل و درج شرایط بیع بالتقسیط و قانون عقود اجراء میگردد بدست آورند. تاریخ مشخص جلسه قبل از داوطلبی: تاریخ ۱۲/اسد/۱۴۰۴ ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر میباشد. تاریخ مشخص آفرگشایی: تاریخ ۱۸/ اسد/۱۴۰۴ ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر میباشد. (رهن) تضمین آفر : به مبلغ ۲۸۰،۰۰۰ (بیست هشت هزار) افغانی میباشد. آدرس: آمریت ترتیب اسناد تدارکاتی و آفرگشایی، ریاست تدارکات، وزارت مالیه اداره وزارت مالیه شماره تماس دفتر: ۰۲۰۲۹۲۴۱۵۶
شماره تماس دفتر: ۰۲۰۲۹۲۴۱۵۶	شماره تماس دفتر: ۰۲۰۲۹۲۴۱۵۶	شماره تماس دفتر: ۰۲۰۲۹۲۴۱۵۶	شماره تماس دفتر: ۰۲۰۲۹۲۴۱۵۶
آفرهای دیر رسیده و انترنتی پذیرفته نمی شود	آفرهای دیر رسیده و انترنتی پذیرفته نمی شود	آفرهای دیر رسیده و انترنتی پذیرفته نمی شود	آفرهای دیر رسیده و انترنتی پذیرفته نمی شود

A banner for SHTAMANI. On the left, there is a blue-tinted image of a modern building. To its right, on a dark blue background, is contact information in white text: 'وبسایت: mof.gov.af', 'اېکسپاڼه: Afghanistan mof', 'یوټیوب: afghanistan mof', and 'شمېره: ۰۲۰۲۹۲۴۴۴۰ (+)'. Further right, on a yellow background, is the SHTAMANI logo in blue and yellow, with the word 'SHTAMANI' in large blue letters. Above the logo are several gold coins, and below it is the word 'اوونیزه' in yellow. To the right of the logo, on a dark blue background, is the text 'د امتیاز څښتن: د مالیې وزارت', 'مسئول مدیر: احمد ولي حقمل', 'مرستیال: شمس الدین عاطف', and 'د کتنې لارې تر نظر لاندې'. At the bottom of the banner, there are four boxes with dates: '۴ پنځم کال | ۱۴۶ گڼه | ۴ مخیزه', 'د اګست ۲۰۲۵-۲ز', 'د زمري ۱۱-۱۴۰۴ ل', and 'د صفر المظفر ۸-۱۴۴۷ ل'. On the far right, there is a yellow box with the text 'زموږ مالیې، زموږ هیواد، زموږ راتلونکی'.

Maulawi Ahmad to PM: “Customs Revenues Increase Gradually with Complete Transparency”

The Directors of Customs met with the Prime Minister of IEA, Alhaj Mullah Mohammad Hasan Akhund, in the presence of the Minister of Finance, Alhaj Mullah Mohammad Naser Akhund, and the Director General of Customs, Alhaj Maulawi Mohammad Hamid Ahmad.

At the beginning, the Minister of Finance assured the PM of IEA of the proper conduct of daily affairs, and then, on behalf of the directors of customs, the Director General of Customs said representatively that customs revenues are increasing day by day and are being

transferred to the treasury with complete transparency. “We have increased the working hours at the customs, which has led to an increase in trade and the processing of trade goods on time”, added Maulawi Ahmad. PM, in addition to expressing gratitude and appreciation

for the honest actions of the customs officials, made necessary recommendations to the customs officials in terms of good behaviors with people, particularly traders. It is worth noting that customs officials were invited to the capital Kabul for a consultative meeting to further improve customs affairs.

MoF Inks Over 366 mln Afs Contract for Building Park in Bagh-e- Bala as AOP Attends Meeting

MoF and Habibullah Zazai Corporation signed a contract to build a park in Bagh-e Bala area. The meeting held in this regard was attended by the Deputy Minister of Finance for Administration affairs, Maulawi Dost Mohammad Mukhlis, the Deputy Director General for Policy of

IEA of AOP, Maulawi Abdul Bari Atif, and the Director of Habibullah Zazai Corporation. The contract for the construction of 'Bagh-e-Bala Park' in the fourth district of Kabul city related to the Ministry of Finance, which was previously approved by the Deputy Prime Minister for Economic Affairs,

(No: 406, dated 2025/Jul/16 - 20/1/1447) was signed. The park, which has an area of 160 Jeribs, has been approved for a period of 20 years with an investment of 366,892,890 Afs, of which two years will be the construction period and 18 years will be the profit-taking period. MoF estimation shows that during the profit-taking

period of the corporation, the IEA's share of the gross revenue has been determined to be 31% and the aforementioned corporation's share to be 69%. Notably, the construction of this park will not only enrich Kabul city, but also provide employment opportunities within the country, and increase the level of national revenue.

General Directorate of Customs Launches Reconstruction Project of Cold Rooms Worth About 5 mln Afs at 4 Customs

The General Directorate of Customs of MoF has launched a project to reconstruct cold rooms at the customs of 'Herat, Nimroz, Khost and Nangarhar' worth 4.9 million Afs. "With the reconstruction of the cold rooms,

many facilities will be provided for traders in the field of safe and better preservation of vegetables, fresh fruits, food and medicines", officials added. The cost of this project will be paid from the development budget

of MoF, and its work will be completed within three months. Noticeably, various development projects have been implemented by MoF in order to modernize and reconstruct Afghanistan's customs offices, provide more facilities for traders,

and some of the projects are in the process of being implemented.

افغانستان او پاکستان تر اوږدې مودې انتظار وروسته د «ترجېحي سوداګرۍ» تړون لاسليک کړ

چي اوس % (۲۷) نه راتيښي سوې. بيزنيس ريکارډر زياتوي، دا يوکلن تړون، چي له (۱/ اگسټ/ ۲۰۲۵)ز څخه نافذ دئ او د تمديد وړ دئ، نو وايي ممکن په راتلونکي کي اضافي توکي هم په کښې شامل سي. وروپسې ليکي، چي د پخواني محصول پروگرام - EHP تر جتر لاندې به افغانستان (۴۰۰،۰۰۰) ټنه روميان د % (۲۲) محصول په اندازه، (۲۳۰،۰۰۰) ټنه انگور، (۱۰۰،۰۰۰) ټنه مڼې او (۱۰۰،۰۰۰) ټنه انار د % (۲۷) محصول په اندازه صادر کړي. په مقابل کي به پاکستان (۴۰۰،۰۰۰) ټنه پټاټي/ کچالو د % (۲۲) محصول په اندازه؛ کينو (نارنج)، کلهي (۲۳۰،۰۰۰) او (۱۰۰،۰۰۰) ټنه ام د % (۲۷) محصول په اندازه صادر کړي. راپور په وروستيو څو کرښو کي دا خبره هم ذکر کوي، چي د ترجيحي سوداگري د دې تړون د پلي کېدو او څارنې له پاره د پاک - افغان گډه کمېټه به هم جوړه سي، کوم چي استازي به ئې د دواړو هيوادونو د گمرکونو او کرنې وزارتونو له مدرکه وي او کمېټه به هره مياشت غونډه کوي.

د بیزینس ریکارډر - BUSINESS RECORDER په نوم یوې پاکستاني رسنۍ په راپور کې د افغانستان او پاکستان تر منځ د سوداګرۍ منځپانګه ځانګړې شوې وه، چې وایي تر اوږدې مودې انتظار وروسته افغانستان او پاکستان د ترڅپي سوداګرۍ تړون - PTA لاسلیک کړ. په خبر کې راځي، چې تړون د افغانستان اسلامي امارت د صنعت او سوداګرۍ مرستیال وزیر ملا احمدالله زاهد او د پاکستان د سوداګرۍ سکریټر جاوید پاول له خوا لاسلیک شو. په متن کې د ترڅپي سوداګرۍ تړون په اړه داسې وضاحت راغلې ده: «پاکستان به د افغانستان پر څلورو مهمو کرښو صادراتو؛ لکه: انګورو، انارو، مڼو او رومیانو تعرفې را کمي کړي او په مقابل کې به نېې افغانستان هم پر څلورو پاکستاني محصولاتو؛ لکه: ام، نارنج (کینو)، کپلو او پټاتو/ کچالو تعرفې را کښته کړي.» وایي له دې تړون څخه مخکې پر یادو توکو ۶۰٪ تعرفی وی،

د مالی وزارت د گمرکونو لوی ریاست تل ستاسو په خدمت کی دی!

که تاسو د گمرکونو په هکله هر ډول معلوماتو ته اړتیا لرئ او د کومې ستونزې حل
او یا شکایت را رسول غواړئ؛ نو مهرباني وکړئ له موږ سره په لاندې شمېره اړیکه
ونیسئ!

اړیکه: ۲۲۱

ریاست عمومی گمرکات وزارت مالیه همیشه در خدمت شماست!

اگر شما در مورد گم‌مکات به هر نوع معلومات نیاز دارید و یا میخواهید مشکل تان حل و شکایت تان را به سمع ما برسانید، میتوانید به شماره ذیل با ما در تماس شوید!

تماس: ۲۲۱

د شکایتونو او رېډلو آمریت ستاسو ستونزو او شکایتونو ته رسېدنه کوي

هر هيوادوال، چي د ماليې وزارت د اړوند چارو په تړاو ستونزه يا شكايت ولري، كولاى سي، چي د دغه وزارت د شكايتونو اورېدلو له آمريت سره ئې په حضورې بڼه او يا د لاندې ادرسونو له لاري شريك كړى.

تلیفون او وٲس ای شمبری: ۰۲۰۲۹۲۴۲۳۳

(+93) . 745765757 / . 2 . 292819 . /

برېښنالیک : officialcomplaints@mof.gov.af

اوشتمني اوونيزه د ټولو قدردمنو لوستونکو د مقالو منونکې ده؛ مقالې بايد اقتصادي او د ماليې وزارت له اصولو سره سمې وي. له ټولو درنو همکارانو او د هيواد له ليکوالو څخه هيله کوو، چي خپلي مقالې د دغه برېښنالیک tamas@mof.gov.af له لاري موږ ته راواستوي.